

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry
Föreningen Nylands friluftsområden rf

Hyväksytty valtuuskunnassa 28.10.2016

TOIMINTASUUNNITELMA 2017

1 YLEISTÄ

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistyksen tarkoituksena on turvata ja kehittää uusmaalaisten virkistysmahdollisuuksia, säilyttää ja vaalia luontoa ja maiseman omaleimaisuutta sekä ottaa huomioon paikallisen väestön viihtyvyyden ja peruselinkeinojen harjoittamisen turvaaminen siten, että toiminta on sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa.

Yhdistyksen toiminnan päätavoitteena on hankkia hyviä, erityyppisiä alueita eri puolilta toimialuetta jäsenkuntien asukkaiden virkistysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä huolehtia alueiden käytön edellyttämistä virkistyspalvelujen toteuttamisesta ja hoidosta.

2 KÄYTTÖTALOUS

2.1 Varsinainen toiminta

2.1.1 Varsinaisen toiminnan organisointi

Varsinainen toiminta on jaettu toimiston, hallinnon ja virkistysalueiden kustannuspaikoille. Toimisto vastaa yhdistyksen operatiivisen toiminnan suunnittelusta ja johtamisesta, virkistysalueiden kustannuspaikka puolestaan tuottaa virkistysalueisiin liittyvät palvelut. Henkilöstö sijoittuu em. kustannuspaikoille työn luonteen mukaisesti. Hallinnon kustannuspaikka kattaa yhdistyksen valtuuskunnan, hallituksen ja niihin liittyvien toimielinten toiminnan.

2.1.2 Toimisto

Henkilöstöresurssit ja tukipalvelut

Toimiston kustannuspaikalla työskentelevät toiminnanjohtaja sekä suunnittelupäällikkö. Hallinnollisen tilapäishenkilökuntaa palkataan tarvittaessa. Kopparnäsin, Störsvikin ja Pirttisaaren alueilla käynnistetään vuonna 2017 yleissuunnittelu erillisinä kehittämissuunnitelmina, joihin palkataan projektipäällikkö.

Yhdistys ostaa kopiointi-, postitus- ja it-palvelut Uudenmaan liitolta. Kirjapito-, palkkahallinto- ja maksuliikennepalvelut ostetaan ulkopuoliselta taloushallintoyhtiöltä. Yhdistyksen toimitilat vuokrataan Uudenmaan liitolta. Toimisto sijaitsee Länsi-Pasilassa. Suunnittelupäällikölle on vuokrattu toimitila Allergiatalosta Meilahdessa.

Viestintä

Yhdistyksen viestinnän toimintatapoja ja sisältöjä kehitetään ja ajantasaisesti sekä asiakas- että sidosryhmäviestinnän näkökulmista. Tavoitteena on monikanavainen ja kohderyhmiä kiinnostava viestintä, jonka toteutus läpäisee yhdistyksen päivittäisen toiminnan. Alueille luodaan niiden vahvuuksista kumpuavat selkeät profiilit ja kohderyhmäkohtaiset pääviestit, ja sisältöjä tuotetaan näistä

näkökulmista. Viestinnän kehitystyö tehdään yhteistyössä markkinointiviestinnän ammattilaisten kanssa. Kehitystyön tuloksena syntyy asiakasymmärrykseen perustuva kokonaisvaltainen viestinnän toimenpidesuunnitelma, joka viestintästrategian kanssa ohjaa selkeästi viestinnän käytäntöjä ja sisältöjä. Viestinnän kehittäminen on tiiviissä yhteydessä vaikuttavuuden lisäämiseen ja sen kehitystyöhön.

Vaikuttavuus

Yhdistys tuottaa inhimillisen hyvinvoinnin, kansanterveyden ja myös kansantalouden kannalta merkittäviä palveluita, ja mahdollistaa alueillaan luontokokemuksen ja edistää luonnon kestävää käyttöä. Yhdistyksen tuottamat palvelut voivat myös edesauttaa positiivisten paikallistaloudellisten vaikutusten syntyä vaikutusalueilleen. Näiden hyötyjen todentaminen on tärkeää yhdistyksen vaikuttavuuden kannalta. Vaikuttavuuden todentaminen vaatii soveltuvan systeemin kehittämistä, jonka avulla saadaan tietoa mm. kohteiden kävijämääristä, käyttäjäryhmistä, käyttötavoista, käyttäjien saamista hyödyistä, käyntien taloudellisista vaikutuksista jne. Tieto palvelee myös palveluiden kehittämisessä kysyntää vastaaviksi. Vaikuttavuuden lisäämiseen liittyvä kehitystyö aloitetaan vuonna 2017.

Yhteistyö

Aktiivisella yhteydenpidolla ja viestinnällä jäsenkuntiin tehdään yhdistyksen toimintaa ja toiminnan vaikuttavuutta tunnetuksi. Myös yhdistyksen luottamushenkilöt ovat tässä tärkeässä roolissa. Yhteistyötä tukijäsenjärjestöjen, ympäristöministeriön, Metsähallituksen, muiden virkistysalueyhdistysten sekä muiden sidosryhmien kanssa jatketaan tiiviinä ja kehitetään edelleen. Lisäksi vuonna 2017 aloitetaan kehitystyö yhteistyön lisäämiseksi erilaisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyöllä tähdätään alueiden palveluiden parantamiseen eri käyttäjäryhmien tarpeita varten, alueiden käyttötapojen ja käyttäjäkunnan monipuolistumiseen sekä esimerkiksi yhteistyöhön alueiden luontoarvojen suojelemisessa ja luonnonhoidon toteuttamisessa.

Toiminnalliset tavoitteet

- Kopparnäsin, Störsvikin ja Pirttisaaren alueiden yleissuunnittelu käynnistyy
- Viestinnän toimenpidesuunnitelma valmistuu ja sitä toteutetaan
- Usealla yhdistyksen alueella on käynnistetty alueen profiloitintyö
- Suunnitelma vaikuttavuuden lisäämisen kehittämiseksi on laadittu
- Yhteistyön kehittäminen erilaisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa käynnistyy

2.1.3 Virkistysalueet

Yleistä

Yhdistys hallinnoi tällä hetkellä 39 virkistysaluetta, joista yhdistyksen omistuksessa on 34. Näiden yhteispinta-ala on 1387 ha. Lisäksi yhdistys omistaa n. 1320 hehtaaria omaa vesialuetta ja on enemmistöosakkaana vesialueissa, joiden yhteispinta-ala on n.4250 hehtaaria. Yhdistyksen hallinnassa olevista alueista viisi on vuokra-alueita (Sarvikallio

Tuusulassa, Kajsas Raaseporissa, osa Porkkalanniemeä Kirkkonummella, Järvo Kirkkonummella ja Stora Fagerö Inkoossa). Vuokra-alueiden pinta-ala on 130 ha.

Henkilöstöresurssit ja tukipalvelut

Virkistysalueiden kustannuspaikalla yhdistyksellä on omaa henkilökuntaa maastomestari, jonka tehtävänä on palveluiden tuottamisen järjestäminen ja palveluvarustuksen toteuttaminen, sekä huoltomies, jonka tehtävänä ovat erilaiset palveluiden tuotantoon liittyvät hoito-, huolto- ja rakennustyöt. Kesäkuukausiksi palkataan tarpeen vaatiessa määräaikaista kausityöntekijöitä. Palvelutuotannon päätoimipaikka on Inkoon Kopparnäsissä, lisäksi Porvoossa on pieni varasto.

Palveluvarustuksen ylläpito

Palveluvarustuksen ylläpito voidaan jakaa säännölliseen kunnossapitoon ja valvontaan sekä vuosikunnossapitoon. Säännölliseen kunnossapitoon kuuluu jatkuvasti tehtävät huoltotoimet (mm. käymälöiden huolto ja tyhjennys, jätehuolto, polttopuutilanteen seuranta, välineiden huolto, rakenteiden huolto ja pienet korjaukset, alueiden yleisvalvonta). Vuosikunnossapitoon kuuluvat harvemmin tehtävät ja laajemmat toimenpiteet (mm. polttopuuvarastojen täydennys, rakenteiden, rakennelmien ja opastusviestinnän suuremmat korjaukset, turvallisuuden tarkastus, vesikaivojen puhdistus ja desinfiointi tarvittaessa). Palveluvarustuksen ylläpidossa suurin osa resursseista kohdistetaan eniten käytetyille alueille. Muutama vähän käytetty alue on kokonaan säännöllisen ylläpidon ulkopuolella. Säännölliselle ylläpidolle on suurin tarve kesäajalla, mutta muutama suosittu kohde on myös talviaikana säännöllisen ylläpidon piirissä (mukaan lukien teiden auraus). Porkkalan alueella yhdistys huolehtii sopimusperusteisesti myös muiden kuin oman alueen palveluvarustuksen ylläpidosta.

Säännöllisen kunnossapidon palvelut ostetaan tällä hetkellä muutamaa kohdetta lukuun ottamatta yksityisiltä yrittäjiltä. Vuosikunnossapidon hoitaa pääosin yhdistyksen oma henkilöstö. Polttopuuhuolto hoidetaan joko ostopalveluna tai yhdistyksen omana työnä paikasta ja tilanteesta riippuen. Ylläpitoon liittyviä periaatteita ja prosesseja arvioidaan ja kehitetään vuonna 2017, tavoitteena laadukas ja kustannustehokas palveluiden tuotanto.

Alueiden suunnittelu, käyttö ja luonnonhoito

Virkistysalueiden käytön suunnittelun, käytön ohjauksen ja luonnonhoidon tavoitteena on kehittää vetovoimaisia eri käyttäjäryhmille soveltuvia ulkoilu- ja luontoliikuntakohteita sekä sovittaa yhteen virkistyskäytön toiminnot luonto- ja maisema-arvoista huolehtien.

Virkistysalueiden käytön ja hoidon suunnittelua edeltää luontoarvojen selvittäminen ja tarpeen mukaan erillisten inventointien tekeminen. Nämä tehdään suunnittelupäällikön johdolla konsulttityönä. Käytön ja hoidon suunnittelussa otetaan huomioon alueen erityispiirteet, luontoarvot, alueen tarjoamat mahdollisuudet sekä soveltuvuus eri käyttäjäryhmille ja käyttömuotoihin. Näiden pohjalta laaditaan suunnitelma alueen kehittämistä, käyttöä ja hoitoa varten.

Yhdistyksen virkistysalueita varten tehdään hoitosuunnitelmien mukaisia luonnonhoitotöitä ja suunnitelmien päivityksiä vuosittain. Luonnonhoitotyöt tehdään pääasiassa ostopalveluna. Toimintakaudelle on suunnitteilla olosuhteiden puitteissa mm. Palakosken ennallistetun suon hoitotoimenpiteiden jatkaminen sekä alueen toisen suojakson raivaaminen. Palakosken kalliometsän laelle ennalleen palautettu suo on herättänyt kävijöissä ihastusta sekä monipuolistanut alueen lintukantaa. Itä-Uudenmaan saarikohteissa, Onkimaanjärvellä ja Korpuddenilla jatketaan suunnitelmien mukaisten hoitotoimien tekemistä. Lillfjärdenin Hästössä umpeenkasvanutta hiekkarantaa raivataan laiturin tuntumassa. Myllyjärven alueella aloitetaan hoitotyöt taimikoiden harvennuksilla. Kaikilla Myllyjärvellä tehtävillä toimenpiteillä tähdätään aiemmin voimakkaasti käsiteltyjen ja metsänviljelyperiaatteilla hoidettujen metsäkuvioiden kehittämistä monimuotoisemmiksi ja vaihtelevimmiksi osiksi virkistysmetsää.

Keravanjärven vanhaa metsää varten tehdyn liito-oravakartoituksen perusteella haetaan aiemmin sovitusti ELY-keskukselta METSO-ohjelman rahoitusta luonnonsuojelun perustamiseksi. Alueen hiekkaranta ei kuulu suojelun alueeseen.

Vuonna 2017 jatketaan edelleen yhteistyötä Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin kanssa Ketosirkka-luonnonhoitohankkeessa. Ketosirkka-hankkeen työllistettävät tekevät asiantuntevassa ohjauksessa maiseman- ja luonnonhoitotöitä yhdistyksen läntisen Uudenmaan alueilla. Tehtäviin kuuluvat luonnonniittyjen hoito, reittien varsien hoito, vieraslajien kuten lupiinien ja jättipalsamin poisto sekä muita maisemanhoitotöitä.

Palveluvarustukseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä on suunnitteilla mm. seuraavilla alueilla: Lillfjärdenin Hästössä kunnostetaan laituri, keittokatos ja sen tulisija sekä poistetaan käytöstä käyttökelvoton kaivo; Brokholmenissa tarkastellaan palveluvarustuksen lisäämistä ja arvioidaan vanhan laiturin käyttöä; Myllyjärvellä suunnitteilla on tien sekä polkujen ja pitkostien parantamista; Piilolammilla kehitetään taukopaikan aluetta uusilla rakenteilla.

Kopparnäs-Störsvik –alueella sekä Pirttisaarella käynnistetään yleissuunnittelu, jonka tuloksena näille alueille laaditaan kehittämissuunnitelmat. Kehittämissuunnitelmat kattavat myös suunnitelmat palveluvarustuksen tasosta ja kehittämisestä. Yleissuunnittelun etenemisen mukaan palveluvarustuksen kehittämiseen liittyviä toimia voidaan alueilla tehdä jo vuonna 2017, vaikka toteuttamisen painopiste tulee olemaan seuraavissa vuosissa.

Myös muilla alueilla tehdään tarvittavia kunnostus- ja kehittämistoimenpiteitä, uusitaan mm. opastusta sekä kartoitetaan alueiden soveltuvuutta eri käyttäjäryhmille; tavoitteena on tarjota entistä paremmin soveltuvia kohteita ja reittejä erilaisten luontoliikuntalajien harrastajille sekä ottaa alueilla huomioon eri käyttäjäryhmien tarpeita. Viestinnän kehittämisessä tehtävä alueiden profilointi ja pääviestien määrittely on kiinteästi yhteydessä tähän työhön.

Palveluvarustuksen kehittämiseen liittyvät rakenteelliset investoinnit

rahoitetaan investointirahastosta.

Toiminnalliset tavoitteet

- Palveluvarustuksen ylläpidon periaatteet ja prosessit on arvioitu ja palveluiden tuotanto on järjestetty arvioinnin tulosten mukaisesti
- Usealla yhdistyksen alueella on tehty kartoituksia, suunnitelmia ja/tai toimia, joilla tähdätään eri käyttäjäryhmien tarpeiden ja erilaisten luontoliikuntalajien harrastajien parempaan huomioimiseen alueelle luodun profiilin mukaisesti

2.1.4 Hallinto

Valtuuskunta

Valtuuskunnassa on 36 kuntaedustajaa 19:sta jäsenkunnasta sekä 5 tukijäsenedustajaa. Valtuuskunta kokoontuu sääntöjen mukaan kaksi kertaa vuoden aikana. Huhtikuussa 2017 järjestetään kuntavaalit, joiden jälkeen kunnat nimeävät edustajansa valtuuskuntaan. Uusi valtuuskunta järjestäytyy sääntöjen määräämällä tavalla syksyllä 2017 pidettävässä kokouksessa ja nimeää uuden hallituksen.

Hallitus

Hallituksessa on 16 varsinaista jäsentä sekä kaksi tukijäsenjärjestöjen edustajaa. Valtuuskunnan kolmella puheenjohtajalla on myös läsnäolo-oikeus hallituksen kokouksissa. Hallitus kokoontuu tarpeen mukaan arviolta 5-6 kertaa vuoden aikana, ja tavanmukaisesti tutustuu yhdistykseen alueisiin. Uusi valtuuskunta nimeää uuden hallituksen syksyllä 2017.

Hallituksella on apunaan työvaliokunta, johon kuuluu hallituksen kolme puheenjohtajaa, yksi muu hallituksen jäsen sekä valtuuskunnan puheenjohtaja. Työvaliokunta kokoontuu säännöllisesti käsittelemään sille delegoituja päätösasioita ja valmistelemaan hallitukselle tulevia asioita.

2.2 Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

Vuodelle 2017 esitetään 0-tulosta valtuuskunnan vahvistaman taloussuunnitelman mukaisesti.

2.2.1 Varsinaisen toiminnan tuotot

Vuonna 2017 toiminnan tuotoista 88,1 % muodostuu jäsenkuntien palvelumaksuista ja n. 11,9 % muista tulonlähteistä (pääasiassa vuokratuotot ja luonnonhoidon tuotot).

Jäsenkunnat

Yhdistyksen 19:ssä jäsenkunnassa oli 1.1.2016 yhteensä 1 553 714 asukasta (95,9 % Uudenmaan asukkaista). Toiminta-alueen väestö kasvoi vuodessa 16 931 asukkaalla (+1,1 %). Uudenmaan kunnista seitsemän ei

ole vielä liittynyt yhdistyksen jäseneksi.

Tukijäsenet

Yhdistyksellä on toimintavuonna viisi tukijäsenjärjestöä.

Palvelumaksu

Jäsenkunnilta perittävä palvelumaksu pidetään vuonna 2017 talous-suunnitelman mukaisesti muuttumattomana. Palvelumaksu on 0,50 €/asukas + alv, ja sillä katetaan valtaosa varsinaisen toiminnan kuluista. Kuntien kokonaiskulut pysyvät ennallaan, koska investointimaksu pidetään vuonna 2017 myös muuttumattomana edellisvuoden tasossa 0,14 €/asukas.

Muut tuotot

Muut tuotot muodostuvat pääasiassa vuokratuloista ja luonnonhoidon tuloista.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot muodostuvat sijoitus- ja korkotuotoista.

Tuotot yhteensä	881 937 €
------------------------	------------------

2.2.2. Varsinaisen toiminnan kulut

Toimiston kulut	356 714€
------------------------	-----------------

Toimiston kustannuspaikalle on sijoitettu yhdistyksen koko henkilöstön henkilöstöhallinto ja siihen liittyvät menot, muilla kustannuspaikoilla työskentelevien palkkoja lukuun ottamatta. Toimiston kustannuspaikka sisältää myös operatiivisen hallinnon kaikki kulut.

Virkistysalueiden kulut	489 223€
--------------------------------	-----------------

Virkistysalueiden kulut sisältävät kustannuspaikan kulut lukuun ottamatta rakenteellisia investointeja, jotka rahoitetaan investointirahastosta (kappale 3).

Hallinnon kulut	36 000€
------------------------	----------------

Kulut yhteensä	881 937€
-----------------------	-----------------

3. INVESTOINNIT

3.1 Investointimaksu

Investointimaksun taso pysyy samansuuruisena 0,14 €/asukas kuin edellisenä vuonna. Investointimaksun tuotto vuonna 2017 on 217 519,96€.

3.2 Alueiden hankinta

Yhdistys neuvottelee sopivan tilaisuuden ilmettyä virkistysalueiden hankinnasta. Erityinen huomio on nykyisten alueiden laajentamisessa sekä uusien alueiden hankinnassa sieltä missä yhdistyksellä ei vielä ole alueita. Pyrkimyksenä on, että uusien kuntien liittyessä yhdistyksen jäseneksi liittymismaksu käytetään ensisijaisesti maanhankintaan kyseisessä kunnassa tai lähiseudulla.

Maahankintoihin varataan taloussuunnitelman mukaisesti 200 000€.

3.3 Investoinnit alueille

Yhdistyksen virkistysalueille tehdään palveluvarustukseen liittyviä investointeja kappaleessa 2.1.3 Virkistysalueet selostetun mukaisesti. Kopparnäs-Störsvik – alueen sekä Pirttisaaren alueen yleissuunnitteluprosesseista nousevat investointitarpeet näille alueille tulevat aiheuttamaan investointipainetta vuodelle 2018 ja eteenpäin. Em. alueille voidaan suunnittelun etenemisen mukaan tehdä investointeja jo 2017.

Palveluvarustuksen investointeihin varataan 150 000€.